

Ministerie van Algemene Zaken
T.a.v. drs. H.W.M. Schoof, Minister-President, minister van Algemene Zaken
Postbus 20001
2500 EA Den Haag

Den Haag, 2 juli 2024

Betreft: start nieuwe kabinet en uitwerken hoofdlijnenakkoord

Geachte heer Schoof,

Via deze weg feliciteert de gezamenlijke retail u van harte met uw nieuwe kabinet. Wij lezen in uw hoofdlijnenakkoord waardering voor hardwerkende Nederlanders en ondernemerschap. Medewerkers en werkgevers dragen samen bij aan een welvarend Nederland. Graag gaan we met u in gesprek over de ambities uit het hoofdlijnenakkoord om deze te helpen realiseren.

Hierbij doen wij een handreiking met suggesties voor de invulling van de ambities uit het hoofdlijnenakkoord.

De retail is een cruciaal onderdeel van de Nederlandse economie

Een cruciaal onderdeel van een gezonde economie is de retailsector. Winkels, ambachten en ambulante handel behoren tot de ondernemingen die waarschijnlijk het meest op dagelijkse basis worden bezocht. Een gezond vestigingsklimaat is gebaat bij een vitale en toekomstbestendige winkelstraat. De retail is een bepalende factor in steden, wijken en dorpen en heeft een onmisbare sociale en (ver)bindende functie in de lokale en regionale economie. Ook online retail speelt inmiddels een belangrijke rol in de economie.

Tegelijkertijd is de retail volop in transitie. Dit heeft effect op Nederland. Het is daarom nodig dat het kabinet een duidelijke visie heeft op de retail en het belang ervan in een gezonde (lokale en regionale) economie. Bijna 900.000 mensen werken in de retailsector –dat is 1 op de tien banen– die met € 145 miljard omzet een bijdrage van 3.1% levert aan het Bruto Binnenlands Product.

Aandacht en actie voor de retail is broodnodig. Achter de hierboven genoemde macrogegevens schuilt een economische werkelijkheid met bedrijven –van ambachtelijke microbedrijven tot grote ketens– die op dagelijkse basis te maken hebben met de uitdagingen van de Nederlandse economie. Denk hierbij aan de verduurzamingsopgave, de toenemende regeldruk en de stijgende loonkosten.

Ondernemers verdienen eenduidig beleid dat is gericht op de toekomst. Dat geldt net zo goed ook voor de medewerkers die elke dag opnieuw zorgen voor de gastvrije ontvangst van klanten en een praatje op de markt, het bezorgen van boodschappen aan drukke gezinnen en het werken in distributiecentra.

Het hoofdlijnenakkoord vraagt een verdere concrete uitwerking. De gezamenlijke vertegenwoordigers in de retail hebben suggesties hiervoor en nemen de uitnodiging van de partijen om mee te werken aan de verdere uitwerking daarom graag aan.

Oproep

Onze boodschap is allereerst om nationaal overkoepelend beleid te ontwikkelen voor sectoren in transitie met veel effect op de (lokale) economie en in de regio. De transitie in de retail moet in goede banen geleid worden met een landelijke visie op de retail. De Europese Commissie heeft een duidelijke visie op het ecosysteem retail gepubliceerd en koppelt hier via het *Retail Transition Pathway* (2023) concrete acties aan om de retail sterker, digitaler én duurzamer te maken. Die ambitie zou Nederland ook moeten hebben en daarom pleiten wij voor een eigen nationale visie, die we graag zouden willen ontwikkelen met relevante

ministeries. Daarom benaderen wij niet alleen u, maar ook de ministers van Economische Zaken, Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Justitie en Veiligheid, Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, Binnenlandse Zaken, Financiën en Infrastructuur en Waterstaat.

Suggesties voor een sterkere toekomst

Naast deze landelijke visie, werken wij de ook volgende suggesties graag nader uit met de nieuwe ministersploeg:

- Waardering voor lokaal ondernemerschap

Verhoog BTW-tarieven niet en voorkom zo dat de consumptie daalt en de toekomst van sectoren in het gedrang komt. Winkels en ambachten hebben immers een belangrijke functie in de winkelstraat. Zorg dat de BIZ-regelgeving aantrekkelijker wordt en een goed lopende BIZ verlengd kan worden met 10 jaar, in plaats van de huidige 5 jaar. Zorg dat lokale warenmarkten blijven bestaan door de duur van standplaatsvergunningen te verlengen.

- Meer inzet tegen winkeldiefstal en agressie

De regeringspartijen willen criminaliteit harder aanpakken en daarbij kan een concrete aanpak van winkelcriminaliteit en overlast, agressie en geweld tegen medewerkers niet ontbreken. Wij missen voornamelijk concrete acties. De sector heeft al acties uitgewerkt in overleg met politie en het Ministerie van Justitie en Veiligheid die nu omgezet moeten worden naar de praktijk.

- Maak strategische investeringsagenda's voor de (grens)regio

De huidige Impulsaanpak Winkelgebieden loopt binnenkort af. Verleng en intensiveer deze aanpak als onderdeel van de beoogde (regionale) investeringsagenda. Bij investeren horen ook accijnzen en btw die gelijk zijn (of lager) dan in buurlanden België en Duitsland, zodat Nederlandse consumenten niet over de grens hun aankopen doen.

- Schrap koppen op Europees beleid

Partijen stellen zich tot doel geen nieuwe nationale koppen op Europees beleid te willen en bestaande koppen te schrappen. Wij juichen dat toe en denken hierbij onder meer aan de wettelijke betaaltermijnen en het ontbreken van een vaste wettelijke garantietermijn. In navolging van het rapport van de Enrico Letta roepen wij op om in te zetten op verordeningen in plaats van richtlijnen voor de Europese interne markt.

- Consistent en voorspelbaar beleid

Voor ondernemers is consistent, voorspelbaar en langjarig overheidsbeleid van belang. Alleen dan kunnen ondernemers met vertrouwen de toekomst tegemoet en met zekerheid investeren in hun onderneming.

- Lagere werkgeverslasten

In het hoofdlijnenakkoord worden de werkgeverslasten fors verhoogd, terwijl de UWV-potten overstromen met de vele miljarden aan premies die jaarlijks te veel geïnd worden. Stop met het verhogen van werkgeverslasten. Zorg dat ondernemers dit geld kunnen investeren in scholing en opleiding van medewerkers.

- Minder drempels om medewerkers in loondienst te nemen

Wij willen zoveel mogelijk mensen in loondienst nemen en daarmee zekerheid van inkomen bieden. Voor werkgevers vormen regels te vaak een drempel. Vooral op het sociale domein. Financiële risico's zijn onevenredig groot voor met name kleine werkgevers. Ook is er behoefte aan flexibele inzet van medewerkers, vanwege onder meer piekmomenten in het werk. Ook hier zitten regels vaak in de weg. Mede daarom wordt meer dan noodzakelijk gekozen voor uitzendkrachten. Wij willen daarom in gesprek om de drempels voor loondienst weg te nemen evenals de drempels voor inzet van flexibele medewerkers direct bij de werkgever.

- Meer nettoloon voor medewerkers

Wij roepen op om ambitieuzere stappen te zetten om de belasting op arbeid te verlagen en zo te zorgen dat (meer) werken meer loont. Verruim daarnaast de werkkostenregeling zodat werkgevers meer kunnen investeren in scholing en onder meer in duurzaam vervoer voor medewerkers.

- Duurzaam vervoer en bedrijf

Zero-emissiezones hebben onze steun, maar wij vragen wel om voorspelbaar en geharmoniseerd beleid dat voor alle gemeenten hetzelfde is. Een gemeente moet alleen kunnen besluiten óf ze een zone invoert en geen eigen regels verzinnen. Het nationale loket voor ontheffingen moet nu snel in bedrijf zijn. Wij zijn blij dat hulp aan ondernemers bij verduurzamen van het bedrijfspand gelijkgesteld wordt aan huishoudens. Terecht stelt het akkoord dat de aanschaf van elektrische voertuigen ondersteund blijft worden.

- Ontregelen en het recht op vergissen

Er komt een recht op vergissen voor burgers. Wij roepen op die uit te breiden naar ondernemers. Niet alleen de hoeveelheid aan regels is lastig, maar ook de complexiteit. Versimpel voor zowel burgers als bedrijven. Zet de indicatoraanpak regeldruk door en verlaag de regeldruk door middel van afrekenbare doelen van minimaal 25% reductie per ministerie. Neem het advies van het 'Programma vermindering regeldruk ondernemers' over en zonder de kleine ondernemers uit van bepaalde verplichtingen. Zorg dat de anti-witwasaanpak er niet langer toe leidt dat winkeliers met forse lasten worden opgezadeld of hun bankrekening kwijtraken. Stel een coördinator aan om te komen tot een echte, risicogerichte, aanpak voor witwasfraude.

- Toegankelijk, uitvoerbaar en veilig betalingsverkeer

Voor de retail is toegang tot een bankrekening essentieel. Momenteel duurt het verkrijgen van een bankrekening te lang en banken wijzen steeds meer ondernemers af zonder duidelijke gronden. Nagenoeg alle winkels accepteren contant geld. Dat brengt risico's met zich mee in de vorm van overvallen, plofkraak en onveilige situaties met het afstorten van contant geld. Houd hier rekening mee als wordt gesproken over een acceptatieplicht voor geld.

- Investeer in duurzaam ondernemen

Duurzaam ondernemen is erg belangrijk. De Nederlandse retail, online en offline, zet hier volop op in, onder meer met convenanten en sectorinitiatieven. Zorg dat ondernemers gesteund worden in het voortzetten van deze initiatieven en sla daarbij niet door in de handhaving van duurzame claims. Stimuleer bedrijven met kennis, advies en begeleiding en draag bij aan de ontwikkeling van relevante informatie over de voetafdruk van ondernemers.

- Waarborg een gelijk speelveld

Eerlijke concurrentie staat of valt met naleving van de regels. Versterk daarom de handhaving op de cross-border verkopen bij internationale spelers die vanuit hun thuismarkt niet hoeven te voldoen aan dezelfde strenge wettelijke EU-vereisten. Eerlijk en duurzaam concurreren is lastig zolang onveilige en niet-duurzame producten uit derde landen de Europese markt betreden. Treed op tegen territoriale leveringsbeperkingen die vrije inkoop voor de retail blokkeren en leiden tot onnodig hogere prijzen. Versterk daarnaast het gelijke speelveld tussen ondernemers mét en ondernemers zonder medewerkers.

- Innovatie en digitalisering

De sector is gebaat bij MKB-dienstverlening die zich richt op innovatie en digitalisering van bestaande bedrijven; denk hierbij aan ondersteuning in de vorm van vouchers. Dit komt de lokale economie ten goede. Zorg dat InvestNL hier ook aan bijdraagt doordat ook bedragen ruim onder de 5 miljoen euro beschikbaar worden gemaakt voor innovatie en digitalisering.

Tot slot

Wij zeggen u op voorhand dank voor uw aandacht en staan klaar om met u in gesprek te gaan over de uitwerking van diverse onderdelen in het hoofdlijnenakkoord.

Ondertekenaars

Contactpersoon namens ons collectief is Jeroen van Dijken, jvdijken@inretail.nl / 0630080474.

